

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'HISENDA

- 14802** *Reial decret 1337/2018, de 29 d'octubre, pel qual es modifica el plec de clàusules generals per a la construcció, la conservació i l'explotació d'autopistes en règim de concessió, aprovat pel Decret 215/1973, de 25 de gener, per adaptar-lo al que estableix el Reial decret 286/2014, de 25 d'abril, pel qual s'estableixen els criteris per a la determinació dels peatges a aplicar a determinats vehicles de transport de mercaderies en règim de concessió de la Xarxa de Carreteres de l'Estat.*

L'eliminació de les distorsions de la competència entre les empreses de transport dels estats membres, el bon funcionament del mercat interior i l'augment de la competitivitat són objectius perseguits pel Parlament Europeu i el Consell de la Unió Europea que han motivat la creació de mecanismes equitatius d'imputació dels costos d'utilització de les infraestructures.

Ja a la Directiva 1999/62/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de juny de 1999, relativa a l'aplicació de gravàmens als vehicles pesants de transport de mercaderies per la utilització de determinades infraestructures, va permetre als estats membres el cobrament de peatges basats en la distància recorreguda per recuperar els costos de construcció, manteniment i funcionament de la infraestructura.

Aquesta regulació la va modificar la Directiva 2006/38/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de maig de 2006, per la qual es modifica la Directiva 1999/62/CE, relativa a l'aplicació de gravàmens als vehicles pesants de transport de mercaderies per la utilització de determinades infraestructures, mitjançant la qual es van establir les regles per calcular els costos imputables per l'ús dels vehicles més nets i mecanismes per afavorir la selecció de rutes menys congestionades, així com per optimitzar la càrrega dels vehicles pesants fent un ús més eficaç de les infraestructures.

Posteriorment, després de l'aprovació de la Directiva 2011/76/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 de setembre de 2011, per la qual es modifica la Directiva 1999/62/CE, relativa a l'aplicació de gravàmens als vehicles pesants de transport de mercaderies per la utilització de determinades infraestructures, es va permetre la possibilitat d'establir peatges als vehicles pesants de transport de mercaderies associats als costos de la infraestructura i/o als costos externs. També es van introduir canvis en l'àmbit d'aplicació i en els criteris per calcular els peatges esmentats, inclosos els corresponents a autopistes de peatge en règim de concessió.

El plec de clàusules generals per a la construcció, la conservació i l'explotació d'autopistes en règim de concessió el va aprovar el Decret 215/1973, de 25 de gener, i es va publicar en el BOE de 16 de febrer. Des d'aquesta data ha patit diverses modificacions parcials, pels reials decrets dels anys 1981, 1988, i 2012, per adaptar-se a les noves disposicions normatives que han sorgit amb posterioritat a la seva promulgació.

Mitjançant el Reial decret 286/2014, de 25 d'abril, pel qual s'estableixen els criteris per a la determinació dels peatges a aplicar a determinats vehicles de transport de mercaderies en autopistes en règim de concessió de la Xarxa de Carreteres de l'Estat, s'ha procedit a la transposició del contingut de la Directiva 2011/76/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 27 de setembre de 2011.

L'àmbit d'aplicació de l'esmentat Reial decret 286/2014, de 25 d'abril, s'adapta, per tant, al que estableix l'esmentada Directiva 2011/76/UE, i es refereix als peatges que s'apliquin als vehicles amb una massa màxima autoritzada superior a 3,5 tones destinats al transport de mercaderies per carretera en els recorreguts per les autopistes de peatge de la Xarxa de Carreteres de l'Estat.

En conseqüència, defineix la metodologia per al càlcul d'aquests peatges i els criteris per aplicar-los, i imposa a més nous requisits per a l'aplicació de descomptes, reduccions i modulacions i pagament dels peatges. També estableix les situacions en què es poden introduir recàrrecs i les característiques que aquests han de complir, i així mateix regula les comunicacions que s'han de fer a la Comissió Europea quan s'implanti un nou règim de peatges o se'n modifiqui algun d'existent.

Finalment, a la disposició addicional segona estableix que s'ha d'adaptar el plec de clàusules generals per a la construcció, la conservació i l'explotació d'autopistes en règim de concessió, aprovat pel Decret 215/1973, de 25 de gener, al que estableix aquest Reial decret, en un termini no superior a 3 anys des de la seva entrada en vigor, i en tot cas abans de la licitació de qualsevol nou contracte de concessió d'autopistes de peatge.

Per la seva banda, i amb vista a la competència per a l'aprovació i, s'ha d'entendre, així mateix, per a la modificació del plec de clàusules generals esmentat, la legislació sectorial d'autopistes, la norma essencial de la qual és la Llei 8/1972, de 10 de maig, de construcció, conservació i explotació d'autopistes en règim de concessió, recull a la disposició final tercera que en el termini de sis mesos a comptar de la data de la seva entrada en vigor, el Ministeri d'Obres Públiques extint, avui Ministeri de Foment, amb l'informe previ de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, avui anomenada Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat, i del dictamen del Consell d'Estat, ha de redactar un plec de clàusules generals per a la construcció, la conservació i l'explotació d'autopistes en règim de concessió, que ha de sotmetre a l'aprovació del Govern.

Aquesta previsió es complementa amb el que disposa la recent Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, l'apartat primer de l'article 121 de les quals, «Plecs de clàusules administratives generals», estableix en l'àmbit de la contractació, que el Consell de Ministres, a iniciativa dels ministeris interessats, a proposta del ministre d'Hisenda, i amb el dictamen previ del Consell d'Estat, pot aprovar plecs de clàusules administratives generals, que s'han ajustar en el seu contingut als preceptes d'aquesta Llei i de les disposicions de desplegament.

En conseqüència i per donar compliment a aquests manaments, es modifiquen, mitjançant el present Reial decret, les clàusules 40 i 43 del plec de clàusules generals per a la construcció, la conservació i l'explotació d'autopistes en règim de concessió, i s'afegeixen dues noves clàusules, 40 bis i 43 bis, al plec, aprovat pel Decret 215/1973, de 25 de gener.

Aquest Reial decret s'adequa als principis de bona regulació de conformitat amb els quals han d'actuar les administracions públiques en l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, com són els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, que preveu l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

A aquests efectes es posa de manifest el compliment dels principis de necessitat i eficàcia i que la norma és concorde amb el principi de proporcionalitat, atès que conté la regulació imprescindible per a la consecució dels objectius prèviament esmentats, i s'ajusta igualment al principi de seguretat jurídica, pel fet que suposa un marc normatiu estable, previsible, integrat, clar i de certesa, que en facilita el coneixement i la comprensió i, en conseqüència, l'actuació i la presa de decisions de les persones i empreses. Quant al principi de transparència, la norma s'ha sotmès al tràmit d'audiència a les societats concessionàries d'autopistes de peatge. Respecte al principi d'eficiència, aquest Reial decret no comporta càrregues administratives per a les empreses ni per a les persones, ni té un impacte directe en els pressupostos generals de l'Estat, atès que no suposa cap variació de la despesa pública, i que no es tracta d'una adaptació al que ja està vigent.

Durant la tramitació d'aquest Reial decret s'ha portat a terme el tràmit d'audiència corresponent a les associacions i entitats més representatives dels sectors afectats, i s'ha sol·licitat l'informe de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat, i del Consell d'Estat.

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de la competència atribuïda a l'Estat per l'article 149.1.18a de la Constitució, sobre legislació bàsica en matèria contractes i concessions.

L'entrada en vigor d'aquest Reial decret es produeix l'endemà de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», atès que el termini de tres anys, que preveu la disposició addicional segona del Reial decret 286/2014, de 25 d'abril, per a l'adaptació del plec de clàusules generals per a la construcció, la conservació i l'explotació d'autopistes en règim de concessió, ja s'ha sobrepassat, i mitjançant el Reial decret esmentat es va transposar la Directiva 2011/76/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 27 de setembre de 2011, i perquè aquesta adaptació és un requisit previ perquè es pugui licitar qualsevol nou contracte de concessió d'autopistes de peatge.

En virtut d'això, a iniciativa del ministre de Foment i a proposta de la ministra d'Hisenda, previ informe de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 26 d'octubre de 2018,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació del plec de clàusules generals per a la construcció, la conservació i l'explotació d'autopistes en règim de concessió, aprovat pel Decret 215/1973, de 25 de gener.*

El plec de clàusules generals per a la construcció, la conservació i l'explotació d'autopistes en règim de concessió, aprovat pel Decret 215/1973, de 25 de gener, queda modificat de la manera següent:

U. La clàusula 40 queda redactada de la manera següent:

«Clàusula 40. *Peatges.*

El peatge és la contraprestació en diners a percebre pel concessionari dels usuaris de l'autopista en pagament de la seva utilització.

La quantia del peatge està determinada, amb caràcter general, per l'aplicació de les tarifes al recorregut efectiu fet per l'usuari.

A aquest efecte, el còmput de la distància recorreguda en cada cas per l'usuari es determina en funció de les longituds del tronc de l'autopista i de les mitjanes dels seus brancs d'entrada i sortida.

Per aplicar-lo, els peatges els ha d'aprovar l'Administració i s'han d'incloure en els reglaments de servei de les concessions.

El concessionari està obligat a lliurar a l'usuari que ho sol·liciti un justificant del pagament efectuat, en què consti tant el recorregut dut a terme com la quantitat abonada.

L'import dels peatges a aplicar als vehicles amb una massa màxima autoritzada superior a 3,5 tones, destinats en exclusiva al transport de mercaderies per carretera, s'obté d'acord amb els criteris i la metodologia de càlcul que estableixen els articles 4 i 5 del Reial decret 286/2014, de 25 d'abril, pel qual s'estableixen els criteris per a la determinació dels peatges a aplicar a determinats vehicles de transport de mercaderies en autopistes en règim de concessió de la Xarxa de Carreteres de l'Estat.

Els peatges s'apliquen sense discriminació directa o indirecta per raó de la nacionalitat del transportista, el país o el lloc d'establiment del transportista, matriculació del vehicle o origen o destinació del transport».

Dos. S'afegeix una nova clàusula 40 bis, amb la redacció següent:

«Clàusula 40 bis. *Condicions de pagament.*

Quant a les condicions de pagament, és aplicable el que estableix l'article 10 del Reial decret 286/2014, de 25 d'abril».

Tres. La clàusula 43 queda redactada de la manera següent:

«Clàusula 43. *Bonificacions, descomptes i reduccions.*

El concessionari pot establir, prèvia autorització de l'Administració amb caràcter general i objectiu, sistemes de descomptes, abonaments o bonificacions en els peatges, amb els quals consideri obtenir el màxim aprofitament comercial en la utilització de l'autopista.

Els nous descomptes o reduccions de peatge que s'apliquin als vehicles amb una massa màxima autoritzada superior a 3,5 tones, destinats en exclusiva al transport de mercaderies per carretera, només es poden establir, sempre que es compleixi el que estableix l'article 7 del Reial decret 286/2014, de 25 d'abril.

No tenen consideració de descomptes o reduccions de peatge les modulacions que estableix la clàusula 43 bis».

Quatre. S'afegeix una nova clàusula 43 bis, amb la redacció següent:

«Clàusula 43 bis. *Modulacions i recàrrecs.*

Els peatges aplicats a vehicles pesants amb una massa màxima autoritzada superior a 3,5 tones, destinats en exclusiva al transport de mercaderies per carretera, s'han de modular, si s'escau, d'acord amb el que estableix l'article 8 del Reial decret 286/2014, de 25 d'abril.

Així mateix es pot afegir un recàrrec als peatges aplicats als vehicles que indica el paràgraf anterior d'acord amb el que estableix l'article 9 del Reial decret 286/2014, de 25 d'abril».

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de la competència atribuïda a l'Estat per l'article 149.1.18a de la Constitució, sobre legislació bàsica en matèria contractes i concessions.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 29 d'octubre de 2018.

FELIPE R.

La ministra d'Hisenda,
MARÍA JESÚS MONTERO CUADRADO